

Szövetséges megújulás

Lekció: Zsid 12,12-25a/Textus: 2Móz 19,1-20

2018. november 11.

A szövetség az a forma, amelyben Isten és az Ő népe közötti kapcsolat megszületik és megáll. A szövetségben egyszerre van jelen a mély szeretet (Isten szeretete a népe iránt, és a nép hálája, válasza, szeretete Isten iránt); és ugyanakkor az elköteleződés, a hűség, a kapcsolatnak az a törvényi oldala, hogy akármilyen történjen is, hűségesek maradunk. A mai világ ezt sokszor szétválasztja. Vagy szerződéseket írunk alá, ez az elköteleződés; vagy szerelmesek vagyunk, és a szeretet tart, ameddig tart. De az Isten rendjében, ahogy Ő a népével kapcsolatba lép, ez együtt van jelen, és a biblikus gondolkodás szerint ugyanez igaz minden szövetséges emberi kapcsolatra, mint házasságra, barátságra.

A szövetség témája áll tehát előttünk hétről hétre, és így érkezünk el most Mózes második könyvének a 19. fejezetéig, ahogyan nézzük, hogyan alakul ez a szövetség Isten népének, Izraelnek a története során. A lekióban felolvasott igeszakasz egy szövetségkötés bevezetője, ezt követően hangzik el a tízparancsolat, amit most nem olvastunk ugyan fel, de ami az Isten és a népe közötti szövetségnek az alapdokumentuma.

Ahogy olvastam ezt a bibliai szakaszt, és az a kérdés volt bennem, ami a mindenkori igének a kérdése hozzánk: mit akar a Szentlélek ezen keresztül velünk tenni, bennünk elvégezni; azt láttam meg, hogy a szövetségkötés, akármikor olvasunk róla, soha nem csak egy jogi aktus. Nem csak annyi történik, hogy a felek megállapodnak valamiben és arra kölcsönösen igent mondanak; hanem mindig van valami megrendítő. A szövetségkötés mindig egy isteni megjelenéssel (teofániával) jár, és ahol Isten megjelenik, ott a dolgok megmozdulnak és megrendülnek. Az isteni megjelenés mindig magával sodor, megérint, megrendít, megijeszt. Szó volt néhány héttel ezelőtt a Noéval kötött szövetségről, s ott is látjuk, hogy Isten nagyon személyes módon megjelenik Noénak, majd a történet végén felhelyez egy szivárványt az égre. Átélehető, tapasztalható módon jelzi Isten, hogy Ő ígéretet tett. Máskor pedig szó volt arról, hogy Isten szövetséget kötött egyetlen emberrel, Ábráhámmal, és őbenne kezdte el a helyreállítás nagy munkáját. Ábráhámmal Isten úgy kötött szövetséget, hogy állatokat vágtak félbe korabeli szokás szerint, és a földön felsorakoztatott véres állati tetemek között Isten maga, aki a szövetséget köti, átvonul; jelezve ezzel azt, hogy Ő annyira hűséges ehhez a szövetséghez, hogy az életét is kész odaáldozni annak megtartásáért. Közben azt olvassuk, hogy Ábrahám szívét mély rettenet tölti be megélve ezt a furcsa helyzetet.

Ahol Isten megjelenik, abba az ember belerendül. Hasonló módon látjuk most, amikor Izrael, mint Isten megígért nagy népe már megszületett és Isten szövetséget köt velük, leszáll a Sinai hegyre és a hegy félelmetes módon megrendül. Így szemléljük tovább a Bibliában: amikor Isten megjelenik, és megerősíti ezt a szövetséget, az sohasem valami agymunka a nép számára, hanem mindig egészen mélyen megrendítő, megállító módon tapasztalja meg Istenét. Amikor jóval később, Krisztus halála és feltámadása után Isten megerősíti a Szentlélek által ezt a szövetséget, Krisztusban immár mindenkivel, aki az Övé, és Pünkösdkor leszáll a Szentlélek, akkor mintha valami tűznyelvek jelennének ott meg, valami szélzúgáshoz hasonló dolog történne - egészen hasonló megrendítő, szavakkal alig leírható tapasztalat.

Mindezek alapján azt gondolom, hogy amikor a mai ige előttünk áll, akkor nem elméletileg szeretnénk beszélni, okos dolgokat tanulni a szövetségről. Rendszeresen imádkozom azért, hogy az Isten dicsősége szálljon le Budapestre, ahogyan egykor leszállt a Sinai hegyre, és az Isten ismerete töltse be ezt a várost, Isten Szentlelke látogassa meg Budapestet, újítsa meg a gyülekezeteket; érje el az Evangélium, az Isten szeretete, megváltó, megváltoztató ereje és üzenete a tömegeket, akik nem ismerik Őt.

Olvasom ezt az ígét, rátekintek a szövetségre, az isteni megjelenésekre a Bibliában, rátekintek a városért mondott imádságaimra, és felmerül a kérdés: tényleg ezt akarom? Tényleg? Amikor isten leszáll, ott megrendülnek a dolgok. Tényleg ezért könyörgöm? Hadd adjam tovább nektek is most ezt a kérdést! Ti mint gazdagréti gyülekezet tagjai, mit szeretnétek őszintén? Akarjátok, hogy Isten leszálljon közénk? Szeretnénk mi egy valóságos, dicsőséges, hatalmas és élő Istent úgy, ahogy itt megjelenik? Ó persze, először ezt mondjuk: hogyan szeretnénk, Isten jelenlétéért imádkozunk. De nem lehet, hogy ha ezt mondjuk is, a szívünk mélyén inkább azt szeretnénk, hogy minden maradjon úgy, ahogy van? Jó reformátusok, jó gazdagrétiak, jó hívők, jó gyülekezet vagyunk. Minden maradjon így, ahogyan van, mert ez sokkal biztonságosabb. A vallásosság, hogy megvannak a szófordulataink, a nyelvezetünk, az istentiszteleti ritmusunk, az életünk; ez a vallásosság az egyik legerősebb kapaszkodó, amibe bele tudunk kapaszkodni azért, hogy csak Isten meg ne látogasson minket! Mert nem a nem keresztény világgal, a bűnös világgal van a baj, hanem sokszor velünk, keresztényekkel. Gyakran arra használjuk az egész vallásos életünket, hogy csak meg ne látogasson bennünket az Úristen igazán és mélyen, mert akkor megrendül az ég, és megrendül a föld!

Mi történik, amikor az Úr jelenléte leszáll az Isten népére? Mit akar ez velünk tenni? Egy megelevenedés történik. Az a kép jött elém, hogy léteznek filmek, amelyek fekete-fehéren indulnak, majd egy ponton, vagy akár fokozatosan a film átvált színesbe. Lehet, hogy ezzel azt jelzi, hogy a fekete-fehér még egy korábbi része annak az élettörténetnek, amit a filmben látunk; és ahogy átvált a színesbe, az pedig már a ma, a jelen valóság. Azt gondolom, hogy a ma felolvasott igeszakasz által a Szentlélek ugyanezt akarja tenni velünk: amit tudunk Istenről vallásosságunkban fekete-fehéren, azt meg akarja eleveníteni, színessé, élővé akarja tenni. Emlékeztetni akar Isten, hogy mit jelent az Ő szövetséges népének lenni.

Három dologról szeretnék beszélni.

1. Emlékeztet az útra, amin hordozott, a megváltásra.
2. Emlékeztet a küldetésünkre.
3. Emlékeztet az Ő szentségére.

1. Emlékeztet az útra, a megváltásra

A történet azzal kezdődik, hogy Isten létre hívja a világot szeretetből, gazdagságból, s a teremtett világszínnel, élettel teli. Isten adja önmagát, adja az életet, elhelyezi a teremtett világban az embert, és azt mondja: éljetez benne, élvezzétek, és képviseljetez engem, Istent, ti emberek ebben a világban!

A történet azzal folytatódik, hogy az ember fellázad Isten ellen, és minden megromlik, megtör, összeomlik. Egy pillanat alatt semmi nem olyan már, mint volt. Valami megmarad az isteni jóból, de közben megromlik az ember kapcsolata Istennel és a másik emberrel. Ádám és Éva elkezdik egymást gyilkolni, ők még nem szó szerint, csak szóval, vádolással, de a gyerekeik életében már megjelenik a valóságos fizikai gyilkosság, és elterjed a gonoszság a földön.

Aztán Isten elhív egy embert, Ábrahámot, aki öreg, a felesége meddő, és azt mondja neki: „megáldalak téged és áldás leszel, nagy néppé teszek.” Ez a nagy nép, amiről beszél, ez lesz majd Izrael. Isten azt mondja Ábrahámnak: „kiválasztalak, megáldalak téged, és áldás leszel a föld minden népének, minden nemzetségének.” Miről szól ez? Arról, hogy amit Isten létre hozott a teremtésben; ami megromlott, összetört akkor, amikor az ember fellázadt Isten ellen, arra nézve az Ábrahámnak tett ígéreten keresztül azt mondja Isten: én azt helyre fogom állítani!

Ábrahám leszármazottaiból tényleg nagy nép lesz, de ez a nagy nép ez Egyiptomban találja magát rabszolgaságban. Halálra vannak ítélve. A fáraó rendszere, amit fenntart, legalábbis Izrael oldaláról nézve a halál rendszere. Amikor visszaemlékszik ez a nép Istennek az ósatyák felé tett ígéreteire, hogy azt mondta: Ő a mi Istenünk, szövetséget kötött Ábrahámmal, hűséges hozzánk – akkor Hozzá kiáltanak: „szabadíts meg bennünket!” Isten akkor elhívja Mózeszt, és azt mondja neki: te leszel az, aki kivezeted Egyiptomból Izraelt.

Nem megy könnyen, Isten tíz csapással sújt le újra és újra a fáraóra, aki vacillál: elengedem – mégsem engedem – engedd el – elengedem – mégsem engedem - újabb csapás. Végül Isten Mózes által kiszabadítja őket a halálból, átviszi őket a Vörös-tengeren, elvesznek az egyiptomi üldözők, akik le akarják mészárolni őket, és kiérnek a pusztába, a sivatagba, a Sinai hegyi félszigeten, és megérkeznek a Sinai pusztában a Sinai hegyhez. Ez a megváltás története, ami nem mást jelent, mint a kiváltást, a kiszabadítást, hogy „hottak voltak, de én kimentettelek titeket.”

Isten újra közeledik, mert terve van evvel a néppel, akit Ő kiváltott a halálból, kimenekített a pusztulásból. De nem szemtől szembe jön. Ezen a ponton ott áll a nép a Sinai hegy előtt, és Mózes, a közbenjáró fel-le járkal. Nyilván nem azért, mert Isten mindig a hegyeken lakozik, de Isten mégis valamiért arra hívja, hogy menjen fel a hegyre, ott beszél Mózesrel. Mózes hall valamit Istentől, lemegy, elmondja a népnek, a nép válaszol valamit, Mózes felmegy, és elmondja Istennek. Közbenjáró. S akkor azt mondja egy ilyen alkalommal Isten Mózesnek: *„így szólj Jákob házához, ezt hirdesd Izrael fiainak: ti láttátok, mit cselekedtem Egyiptommal, hogyan hordoztalak benneteket sasszárnyon, és hogyan hoztalak ide benneteket.”* Emlékeztet az útra. Azt mondja Isten: emlékezzetek, hogyan hordoztalak benneteket sasszárnyon! Ez a sasszárnyon való hordozás Isten törődésének és gondoskodásának az egyik legszebb és legerőteljesebb képe a Bibliában. Lássátok magatok előtt a képet a sasról, mint anyamadárról, aki mellett ott vannak a kirebbenő fiókák. Amikor jön valami ellenség, a fiókák bemenekülnek a sas szárnya alá, és ő megvédi őket. Amikor pedig röpteti a fiókákat, hogy menjenek és éljenek, és a fiókák elfáradnak a repülésben, és elkezdenek zuhanni a mélységbe, akkor az anyamadár alájuk repül, felfogja őket a szárnyaival. Isten azt mondja: így hordoztalak benneteket! Evvel a törődéssel, evvel a gondoskodással! Ez a gyönyörű kép megjelenik később a zoltároknak, megjelenik Izrael gondolkodásában, Istenről alkotott képi világában: az Úr úgy hordozott bennünket, ahogyan az anyamadár hordozza a kicsinyeit. Gyönyörű!

Isten azt kérdezi a népétől: ugye láttátok, hogy így hordoztalak titeket, és így hoztalak ide benneteket erre a helyre, eddig a pontig, ahol most vagytok? A válasz elkeserítő. Nem láttuk. Nem láttuk! Mert ez az isteni olvasat. De mi az ő olvasatuk? Még szinte ki se jöttek Egyiptomból, és már zúgolódnak Isten ellen. Azt mondják Mózesnek (II.Móz.17.3.): *„hát azért hoztál ki te, Mózes, minket, hogy szomjan pusztíts gyermekeinkkel és jószágainkkal együtt?”* Mindenki, aki ismeri a Bibliát, tudja, hogy az egész pusztai vándorlásnak meghatározó témája a zúgolódás. Hogy „miért hoztál ki”, meg „milyen rossz itt nekünk”, meg „éhen halunk”, meg „elegünk van a mannából”, „szomjan fogunk halni”, „sokkal jobb volt Egyiptomban.” Milyen naiv Isten, amikor azt kérdezi ettől az örökké zúgolódó néptől: „láttátok, hogyan hordoztalak benneteket szeretettel, együttérzéssel, törődéssel sasszárnyon?”

És ha téged kérdez? Mi van a szívedben, hogyan hordozott téged Isten az úton? Ebben a pillanatban te hogy állsz Isten előtt, mint az Ő gyermeke? Amikor Isten közeledik, és felmerül a megváltás, a megváltott élet értelmezésének a kérdése, hogyan értelmezed ezt az életet, Isten népe? Hogyan értelmezed te, ha Isten gyermekének mondod magadat, hogyan hordozott téged Isten? Panasz és keserűség van benned, mert nem azt adta, amit akartál, vagy nem adott eleget? Vagy pedig hordozás és szeretet, törődés? Izrael vitába szállt az Úrral: „nem, te nem hordoztál!” Az Úr azt mondja: „de igen, én hoztalak ide! Éltetek, nem? Egyben vagytok, nem?” „Nem, mert szükségét láttam útközben. Ez nem történt, az nem történt. Ez sem, az sem kedvünk szerint volt.” Az Úr kérése: „lásd már, hogy hogyan hordoztalak sasszárnyakon!” Két nézőpont. Melyik a tiéd, melyik az igaz?

Mi történne hát, ha az Isten Lelke, dicsősége leszálna az Ő népére? Mi történne veled, aki ezt a vitát folytatod a szívedben? Ha most egyszer csak megjelenne az Ő dicsősége, mi történne velünk? Akarod? Akarjuk? Talán jobb is, ha nem száll le az Ő dicsősége miránk, hanem nagyon finoman és óvatosan közeledik. Túl nehéz lenne nekünk! Lehet, hogy elsöpörne bennünket, a panaszaink, a keserűségeink, a zúgolódása-

ink, az önsajnálattunk miatt. De Isten csak csendben emlékeztet: „láttad, hogyan hordoztalak? Hogyan törődtem? Hogyan hoztalak eddig? Izrael, kész vagy látni a valóságot, vagy végérvényesen beburkolózol a haragodba, a keserűségbe és a lázadásodba?”

2. Emlékeztet a küldetésre

A szövetségkötés kérdése mindig a kiválasztáshoz kapcsolódik. Kiválasztás és szövetség - furcsa szavak! Azt mindenki tudja, akár keresztény, akár nem keresztény, hogy Izraelről, a zsidókról úgy beszélünk, mint Isten választott népéről. Aki azonban csak egy kicsit is gondolkodik, az felkapja a fejét ezen és azt mondja: mi az, hogy az Isten kiválaszt valakit magának? Milyen igazságtalanság ez? Az a kérdés releváns azok számára is, akik egyáltalán nem hisznek abban, hogy bármilyen Isten kiválasztott volna magának bármilyen népet is. Mert aki azt mondja, hogy nincsen Isten, az is azt gondolja: ha lenne Isten, aki egyébként nincs, akkor sem tehetné meg, hogy valakiket kiválasszon magának, másokat meg nem. Sokakban kapcsolódik ehhez az a teljesen jogosnak tűnő felháborodás, hogy micsoda arrogancia ma, ha egy keresztény ember vagy keresztény gyülekezet azt meri mondani, hogy mi azok vagyunk, akiket Isten a magáénak kiválasztott! Ennél megosztóbb dolgot aligha lehet mondani ma! Különösen azért, mert nagyon sokan azt is megtapasztalják, hogy a szemforgató vallásos közösségek lenéznek a kívül valókat, a nem kiválasztottakat. (Ők akkor is ezt hallják, ha nem így vagyunk jelen, de sokszor meg tényleg így vagyunk jelen!) Milyen hiteltelen vallásosság az, ami nem törődik másokkal, csak a saját belterjes köreiben érzi jól magát? Ez sokaknak így bevehetetlen! Mert az Isten nevében történő önzés (mi, mint Isten választottai jobbak vagyunk másoknál,) sokkal rosszabb, mint a különben általánosan meglévő emberi önzés. Az Isten nevében történő megvetés vagy gyűlölködés, ha lenézzük azt, aki nem keresztény, sokkal gonoszabb, mint az általánosan az emberek szívében meglévő lenézés és megvetés.

A kiválasztás nehéz kérdés. Már akkor nehéz, ha oda vezet, hogy én meg az Isten, mi különbek vagyunk együtt, mint bárki más. Ez így tényleg elfogadhatatlan! De akkor a kiválasztás vagy nem valóság; vagy ha valóság, akkor jogosan taszít és tart távol embereket? Mert azt mondják: ha Isten tényleg önkényesen kiválaszt némelyeket, másokat meg nem, akkor nekem ehhez az Istenhez semmi közöm nincs! Kinek kellene már egy olyan Isten, aki egyeseket kiválaszt magának, akik ráadásul önzőek, befelé fordulók, önmagukért élők, másokat lenéznek és megvetnek? Vagy igaz lehet mégis, hogy Isten kiválaszt egy népet, szövetséget köt velük, és mégsem személyválogató?

Ez a kérdés vezet el a szövetség lényegéhez. Azt mondja Isten: *„most azért ha engedelmesen hallgattok a szavamra, és megtartjátok a szövetségemet, akkor, bár enyém az egész föld, valamennyi nép közül ti lesztek az én tulajdonom. Papok királysága és szent népem lesztek.”*

Ebben egyértelműen benne van Isten egyetemes igénye az emberiségre. *„Enyém az egész föld!”* Nincs olyan, hogy Isten csak valakié! Isten mindenkié. Isten mindenkinek a Teremtője. Nem mond le erről sehol a Bibliában. Milyen értelme lenne annak a szónak, hogy „Isten”, ha az csak egy népcsoporthoz kapcsolódna? Definíció szerint a szó: „Isten” mindennek létrehívója és eltetője, és ezt várja el ma mindenki. Még akkor is, ha esetleg azt mondja, hogy személyesen nem megismerhető, de akkor is azt várja el mindenki, hogy Isten mindenkié legyen. És ez igaz. Ő maga mondja: *„enyém az egész föld.”* Mégis azt is tudja mondani, hogy *„valamennyi nép közül ti lesztek az én tulajdonom.”* Igenis kiválaszt, szövetséget köt. Bár az egész föld az enyém, ti az én értékes, különleges tulajdonom lesztek a népek között – mondja Izraelnek. Miért? Mi ennek a magyarázata? Mi ennek az értelme? Hogyan lehetséges ez? A válasz itt van: *„papok királysága, szent nép lesztek.”* Ez a kulcs. Az egész kérdés megértésnek ez a két kifejezés a kulcsa. *„Papok királysága, szent nép lesztek.”* Erre választ ki. Mit jelent ez? Azt mondja: mint királyság, azaz mint nép, Izrael, mint ország, papjaim lesztek. Mi a papnak a dolga? Amit Mózes tesz: le-fel szaladgál Isten és a nép

között, közvetít. Mire választotta ki Isten Izraelt? Arra, hogy rajtuk keresztül közvetítse önmagát, az Ő ismeretét és szeretetét az egész világgal.

A teremtésben azt mondja Isten: az egész világ az enyém, minden rendben van. A bűnesetben: az egész világ az enyém, de minden megromlott. Ábrahámnak azt mondja: rajtad, egy emberen keresztül elkezdem helyreállítani azt, ami összetört és megromlott. Megáldalak, Ábrahám, hogy áldás légy. Izraelnek az Ábrahámától leszármazott népnek azt mondja: igen, hűséges vagyok a szövetséghez, megáldalak titeket, be foglak vinni a földre, nagy néppé lesztek! De miért? Azért, hogy áldássá legyetek! Hogy papok királysága legyetek! Hogy úgy éljetelem velem, ezért van a Tízparancsolat, a Törvény, hogy bemutassátok a ti életetekben keresztül, milyen vagyok én, Isten. Milyennek terveztem én a világot. Mit gondolok én férfiról, nőről; mit gondolok én az anyagi dolgokról; mit gondolok én arról, hogyan lehet rendben élni ebben a világban; milyen lesz, amikor ezt a munkát, amit elkezdtem, a helyreállítást be fogom egy nap végezni?

A kiválasztás mindig specifikus, a horizont mindig egyetemes! És ha te bármikor azt mondd, hogy te az Isten népének a tagja vagy, mert a Szentlélek által megszólított, Krisztusban elhívott, kiválasztott magának, akkor ez mindig másra nézve történik. Nem érted! Megáldott az Isten? Igen, megáldott, hogy áldássá legyél. Elhívott az Isten? Igen, elhívott, hogy elküldjön! Kiváltságos vagy? Igen, kiváltságos vagy, hogy hordozd annak a felelősségét, hogy az Isten szeretetét, igazságát, szépségét megismerje minden nép!

Mi történik akkor, amikor az Isten dicsősége leszáll? Akarod-e ezt? Isten Lelke radikálisan kifelé, mások felé fordít és a szíved mélyébe írja: te azért vagy, hogy másoknak áldássá légy. Az Isten népe kifelé fordul és áldássá lesz. Nem kritizálja a környezetét, hanem szereti. A keresztény ember nem a maga érdekében használni, hanem szolgálni akarja a környezetét. A keresztények nem kivenni akarják a jót a társadalomból, hanem beleadni akarják azt a jót, azt az áldást, amit Istentől kaptak. S ehhez három dolog szükséges.

Irányultság: a másik felé, nem önmagam felé. Ez persze totálisan szembe megy a mai kultúrával, ahol minden arról szól, hogy én, én, én, én, én! A kereszténység arról szól, hogy mások számára szeretnék áldássá lenni, mert áldást kaptam. Azért lehetek a másikért, mert folyamatosan olyan sokat kapok az én Atyámtól; olyan sok kegyelmet, szeretetet áraszt rám; sasszárnyon hordoz; törődik, gondoskodik rólam; hogycsak adnám tovább?

Tudatosság: hol és hogyan lettem áldássá? Ez megfogható.

Szándékosság: Nem csak az elém jövő helyzetekre reagálok, hanem keresem annak az útját, hogyan lehetek áldássá mások számára.

A presbitérium, legalábbis egy része már gyakorolja ezt. Van egy kurzus, a „Tanúim lesztek”, s a kurzus résztvevői kaptak egy feladatot, úgy nevezzük: áldás-ritmus. Hétről hétre gyakoroljuk magunkat ebben. Azt keressük, hogyan lehetünk áldássá megfogható, valóságos módon másoknak? Minden héten összejönnek a presbiterek, s akkor megkérdezzük egymástól: hogyan sikerült áldássá lenni? Támogatjuk egymást ebben és imádkozunk. Néha nagyon nehéz áldássá lenni, de néha Isten készít lehetőséget. Első héten jöttem lefelé autóval Dobogókőről. Bennem volt ez a gondolat: áldássá lenni, mások felé fordulni, tudatosan, szándékosan. Az út mellett stoppoltak. Ó, mondom, ti vagytok az enyéim! Gyönyörű beszélgetés született belőle! Egy másik alkalommal feküdtem egy ágyon, fáradtan, egy konferencia végén. Tudtam jól, mit kellene tennem, hogy áldás legyek, de úgy éreztem, ezt most nem tudom megtenni, nincs kedvem, nincs erőm hozzá. Végül a feleségemmel mégis megtettük, amire Isten készítetett minket, és annyi szépség született ebből! Szándékosság! Tudatosság! Figyelem. Arra lettünk kiválasztva, hogy áldássá legyünk. Pörgesd végig magadban! Hogyan használ Isten? Hogyan lehetsz áldássá mások életében? Isten tehát emlékeztet a küldetésre. kiválasztott, megáldott, elküldött, hogy áldássá legyünk.

3. Emlékeztet a szentségre.

A szövetség körülményeiről és formájáról van szó. Miután Mózes által Isten beszélt a néppel, eljött az a pont, amikor a nép azt mondta Istennek: igen, készek vagyunk belépni ebbe a szövetségbe, és vállaljuk ennek a felelősségét, hogy mi a Te néped, és papok királysága leszünk. Akkor Isten azt mondta: rendben, akkor most nem Mózes fog többé fel-le járkálni a hegyen, hanem alászállok a Sinaira, megérkezem közeletek. És ez meg is történik. Körbe vonják a hegyet, hogy senki ne akarjon előre törni. Mert ahol Isten megjelenik, ott szentség van, s a szentség határait szab. A megszentelt helyre nem lehet csak úgy beugrani, meg onnan kiugrani. (Isten szentsége miatt nem használunk pl. olyan kifejezéseket, hogy „dicsizünk”, meg „bocsika, Úristen!”, meg „köszike” – értitek? Az Isten szent!) Isten tehát leszáll a Sinai hegyre. Földrengés, villámlás, mennydörgés. (Szeretnétek, hogy leszálljon?) Mondhatod, hogy téged nem rémisztenek ezek a dolgok. De ha kint vagy a szabad ég alatt egy óriási viharban, bizony megijedsz. Még ha pontosan meg tudod is magyarázni a meteorológiai jelenségeket, akkor is Istennel találod ott magad szemben.

Kérdés, miért teszi ezt Isten? Miért kíséri a szövetségekötést itt a vihar, de máshol is a megrendítő isteni megjelenés? Miért nem csak egy dokumentum-aláírás történik, mint az ügyvédnél? Isten leküldené a Tízparancsolatot, Mózes lehozná, mi aláírnánk, ő visszavinné. Miért van ez az isteni megjelenés? A válasz az, hogy ma is az Istennel való kapcsolat alapvetően tapasztalat. Valami olyan valóság, amelyben átjár az Isten hatalma, dicsősége, szent és félelmetes volta, átjár az Isten szeretete. Isten népének meg kell tapasztalnia, át kell élnie újra és újra, hogy Isten fenséges, dicsőséges, hatalmas. Később, amikor Isten megjelenik, a nép azt mondja Mózesnek: beszélj vele inkább te, mi távol maradunk. Mózes pedig azt mondja egy helyen később a népnek: „ne féljete, mert azért jött Isten, hogy próbára tegyen benneteket, és hogy Őt féljétek mindig, és ne vétkezzetek!” Hogyan függ össze az, hogy ne vétkezzenek, hogy az Isten szerint való életet éljenek azzal, hogy az Isten ilyen ijesztő, fenséges, szent dicsőséges formában megjelenik? Nagyon egyszerű! Ahhoz, hogy megváltozzon a szívünk, valami nagyobb erőnek kell lenyűgözni, mint ami éppen uralja. Nem elég tudni, hogy az Isten szent, és milyen életre hív, ettől nem fogok megváltozni. Kell valami olyan erő, ami lenyűgözi, megragadja a szívet. Ahhoz, hogy megváltozzunk, kell valami, ami a képzeletünket megragadja és átírja. Mert lehet, hogy azt mondod ebben a pillanatban, hogy Isten az Urad és te Őt akarod szolgálni, de amire a szíved vágyik, vagy amivel a képzeleted telve van, az irányít valójában. És ezért az Isten Szentlelke leszáll, hogy lenyűgözze a szívünket és megragadja a képzeletünket. Az Isten valósága adatik.

Mit tudunk kezdeni ezzel ma? A zsidókhöz írt levél szerzője évszázadokkal később prédikál erről a részből. Azt mondja a hallgatóinak erről a szakaszból: *„ti ugyanis nem a tapintható hegyhez és a lángoló tűzhöz járultatok (ez utalás a Sinai hegyre), sem homályhoz, sötétséghez, szélvészhez. Akik ezt hallották, kérték, hogy ne szóljon többé hozzájuk, mert nem bírták elviselni a parancsot: még ha állat érinti is a hegyet, meg kell kövezni.”* Még Mózes is így szól. *„félelem fogott el és remegés.”* Erről az ószövetségi élményről prédikál a szerző, és azt mondja: *„de ti nem ehhez a hegyhez járultatok. Ti Sion hegyéhez járultatok, az élő Isten városához, Krisztusban a mennyei Jeruzsálemhez, angyalok ezreihez, az elsőszülöttek ünnepi seregéhez és gyülekezetéhez, akik fel vannak jegyezve a Mennyben, akik mártírhaltak, mindenkinek bírájához, Istenhez; az Újszövetség közbenjárójához, Jézushoz, és a meghintés véréhez, Jézus véréhez, ami hatalmasabban beszél, mint Ábel vére.”*

Mi Krisztushoz járultunk, aki összehasonlíthatatlanul nagyobb a Sinai hegynél. Amikor Isten Jézus Krisztusban alászállt ebbe a világba, nem egy hegy rendült meg, hanem maga Isten! Jézus Krisztus halálában nem egy hegy olvadt meg, hanem Isten Fia szakadt meg. Nem a hegyre leszálló Urat néztétek ti félve távolról, hanem a Krisztusban alászálló Istent láttátok a Szentlélek erejével, ha ti valóban az Övéi lettétek. Nem azt éltétek át, hogy nem szabad odamenni a hegyre, mert elvesztek, hanem az úrvacsorában az értetek meg-

tört Krisztus testének és vérének jegyeit veszitek magatokhoz. Amikor a Lélek leszáll, amikor Isten meglátogat, akkor ennek a titka megelevenedik. Akkor Isten népének a szíve megolvad.

Két dolog történhet: a fekete-fehér és a színes.

A fekete-fehér, hogy tudod persze, hogy bűnös vagy – a színes meg az, hogy felismered újra, mennyire távol vagy Tőle, mennyire halott, mennyire önző vagy, mennyi bűnt és szennyet őrzöl kincsként a szívedben, mennyire közömbös és hideg a szíved, hogy milyen hálátlan és üres az életed.

Az is megelevenedik, amit szintén tudsz fekete-fehérben, hogy mennyire jó és mennyire szerető az Isten – de ez színes lesz: milyen gyönyörű, ahogy Ő Jézusban eljött! Milyen szép és egyszerű, ahogy Jézusban, az Ő halálában belépett a legrúttabba és leggonoszabba a kereszten. Mennyire jó az az Isten, aki valóban sasszárnyon hordozott téged. Felfakad ennek az igazsága. Mennyivel többet adott nekünk, mint amennyit érdemeltünk! Rád szakad, hogy „hogyan szerethetsz Te Uram engem ennyire? Hogyan szerethetsz engem még mindig, még így is, és hogyan lehetsz ilyen türelmes a Te népeddel?” Amikor leszáll, akkor megelevenedik Krisztus a szívedben. És amikor Istennek a szentsége és jelenléte leszáll ránk, és ez megtörténhet, és meg is történik most egy-egy emberrel. Ez bármikor megtörténhet egy egyénnel, nem kell hozzá az összes többnek a részvétele. Ha veled történik csak, eggyel, milyen áldás! Amikor az Isten szentsége és jelenléte leszáll ránk, akkor a szövetség nem szó vagy fogalom, nem csak teológiai tartalom már, hanem édes és fájdalmas odakötözöttség az Úrhoz. És akkor már nem tudsz nem áldássá lenni.

Befejezésül: mit tehetünk tehát? Az első: őszintén állj Isten elé! Tényleg szeretném én az Úr meglátogatását, alászállását a saját szívembe és a gyülekezetünkébe? Vagy igazából a szívem mélyén, főleg azután, amit most hallottam, azt szeretném, hogy minden maradjon úgy, ahogy van? Másodszor: kész vagy-e személyesen kérni, hogy Isten írja át az utat, ahogy látod azt; és kötelezzen el, hogy áldássá légy, és töltsse be a szíved istenfélelemmel? Kész vagy-e ezért könyörögni? Harmadszor: Izrael igent mondott. És tudjátok, hogy meddig tartott? Fog-e ez nálad, nálam, még ha pozitívan válaszolunk is most, megmaradni imádságban, engedelmisségben és várakozásban? Vajon eljön-e és meglátogat-e minket az Úr?

Ámen

(Lovas András)